

Sygn. akt I CSK 94/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski (przewodniczący)

SSN Małgorzata Manowska

SSN Beata Janiszewska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Miasta W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...)

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 marca 2019 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 7 września 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddala skargę kasacyjną

**2. zasądza od miasta stołecznego W. na rzecz Skarbu
Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. uwzględniający żądanie zapłaty kwoty 1 749 548,63 zł i w zasadniczej większości oddalił powództwo wytoczone przez m. W. przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...), a ponadto stosownie do tego rozstrzygnięcia orzekł o kosztach procesu. Żądanie pozwu obejmowało zsumowane kwoty odsetek narosłych w związku z nieterminowym przekazywaniem przez pozwanego w 2012 r. transz dotacji celowych, które miały być przez powoda spożytkowane na wykonanie zadań z zakresu administracji rządowej polegających na wypłacie odszkodowań za wywłaszczone nieruchomości oraz odszkodowań zasądzanych wyrokami sądów.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód zaplanował na 2012 r. wydatki z tego tytułu w kwocie ok. 190 mln. zł., jednak pozwany przekazywał transze dotacji w znacznie niższej wysokości. W celu uniknięcia egzekucji oraz narastania odsetek za opóźnienie od kwot stwierdzonych odpowiednimi tytułami powód dokonywał wypłat z własnych środków, a następnie uzyskiwał od pozwanego pokrycie wydatkowanych kwot. W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle art. 49 ust. 5 i 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (dalej: u.d.j.s.t.) zasadne było zatem żądanie zapłaty sumy odsetek obliczanych jak dla zaległości podatkowych, a narosłych w okresie od dat dokonania przez powoda poszczególnych wypłat do dat wpływu środków zwróconych przez pozwanego.

W apelacji od tego wyroku pozwany powołał się m.in. na niezastosowanie art. 118 k.c., mimo podniesionego przez niego zarzutu przedawnienia. Zarzut ten został przez Sąd Apelacyjny uznany za zasadny, a w konsekwencji, mimo zaaprobowania stanowiska Sądu I instancji o powstaniu po stronie powoda roszczenia o zapłatę odsetek, zaskarżony wyrok uległ zmianie ze skutkiem ostania się jedynie kwoty ok. 9300 zł. jako należnej powodowi równowartości nieprzedawnionych odsetek. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w obliczaniu biegu terminu przedawnienia roszczeń składających się na żądanie pozwu powinien być zastosowany trzyletni termin właściwy dla roszczeń okresowych. Za podstawę zapłaty odsetek Sąd przyjął art. 481 k.c., a nie przepisy właściwe dla odsetek od należności podatkowych. Roszczenie o zapłatę dotacji celowej, będącej względem tych odsetek należnością

główną, jest bowiem roszczeniem cywilnoprawnym, dochodzonym w postępowaniu sądowym „jako typowa sprawa cywilna” (s. 7 uzasadnienia). W ocenie Sądu, odmienny pogląd nie wynika z użycia w art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. zwrotu „odsetki w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych”, ponieważ zwrot ten odnosi się wyłącznie do wysokości, a nie do rodzaju należnych odsetek.

W skardze kasacyjnej powód sformułował wyłącznie dwa zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego. Pierwszy z nich dotyczył błędnej wykładni art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. prowadzącej do nieuzasadnionego przyjęcia, że należne na tej podstawie odsetki stanowią odsetki cywilnoprawne. Drugi z zarzutów odnosił się do niewłaściwego zastosowania art. 118 w zw. z art. 112 zd. 2 i art. 481 k.c., ze skutkiem ustalenia trzyletniego terminu przedawnienia roszczeń o te odsetki, właściwego dla roszczeń o świadczenia okresowe, jako terminu kończącego się z upływem dnia, który swą nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, określonego na podstawie art. 120 k.c. Zdaniem skarżącego, termin przedawnienia tego roszczenia powinien być liczony od początku roku kalendarzowego następującego po roku, w którym miała być wypłacona dotacja celowa, a do przedawnienia tego roszczenia powinny znaleźć zastosowanie przepisy ordynacji podatkowej.

Pozwany wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na tle postawionego w sprawie problemu dochodzenia zapłaty dotacji celowych pojawiają się dwie kwestie podstawowe odzwierciedlone w zarzutach skargi kasacyjnej: charakter prawnego odsetek, o których stanowi art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. (jako elementu treści stosunku cywilnoprawnego albo wynikającego ze stosunku administracyjnoprawnego), oraz terminu płatności odsetek, decydującego o terminie wymagalności roszczenia o ich zapłatę, a tym samym o początku biegu terminu przedawnienia tego roszczenia.

Rozstrzygnięcie drugiego z zagadnień nie jest prostą pochodną odpowiedzi na pytanie o charakter prawny odsetek (roszczenia o spełnienie tego świadczenia). Samodzielność powyższego zagadnienia wynika z faktu, że także w razie kwalifikacji roszczenia o zapłatę odsetek jako cywilnoprawnego powstaje pytanie,

kiedy powinna nastąpić jego wymagalność, dająca początek biegowi przedawnienia. W szczególności, czy bieg terminu przedawnienia ma być dostosowany do rocznego trybu rozliczania należności głównej w postaci dotacji celowej. Wskazuje się bowiem m.in., że skoro dotacja powinna być, co do zasady, przekazana do ostatniego dnia danego roku, to termin płatności odsetek za nieterminową wypłatę dotacji nastaje z nadejściem nowego roku, a termin ich wymagalności, czyli możliwości skutecznego dochodzenia zapłaty, rozpoczyna się dnia następnego (w tej kwestii zob. wyrok SA w Krakowie z 12 kwietnia 2016 r., I Aca 1827/17, wyrok SA w Łodzi z 23 stycznia 2018 r., I ACa 664/17, oraz stanowisko SO przytoczone w wyroku SN z 20 lutego 2015 r., V CSK 295/14).

Dotacje z budżetu państwa na rzecz jednostek samorządu terytorialnego obejmują różne postaci nieodpłatnych i bezzwrotnych wydatków z budżetu, służących realizacji interesu publicznego. Tę formę pomocy finansowej cechuje celowy charakter, tzn. przeznaczenie środków na zrealizowanie przez jednostki samorządu terytorialnego konkretnego zadania. Przyznanie dotacji stanowi zwykle przejaw władczego działania państwa, wyrażającego się w uznaniowym charakterze rozstrzygnięcia o udzieleniu dotacji oraz o jej wysokości. Kategoria dotacji jest jednak niejednorodna, a pojęciem tym obejmowane są również świadczenia, których wypłata nie zależy od uznania odpowiedniego organu państwa: ani co do faktu dokonania wypłaty, ani co do wysokości należnej kwoty dotacji. Do takiej grupy wypada zaliczyć dotacje celowe, o których mowa w art. 49 u.d.j.s.t.

Z art. 49 ust. 1 u.d.j.s.t. wynika, że jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań. Przepis ten, odniesiony do całego art. 49 u.d.j.s.t., czyni zadość wymaganiom indywidualizacji podmiotowej i konkretyzacji przedmiotowej stosunku prawnego powstającego między Skarbem Państwa i jednostkami samorządu terytorialnego. Określa bowiem podmiot zobowiązany do świadczenia dotacji oraz podmiot uprawniony do jej uzyskania, a także wprowadza zasadę ustalania dotacji w wysokości mającej zapewnić realizację bliżej określonych zadań zleconych. Sposób obliczenia kwot dotacji celowych został

sprecyzowany w art. 49 ust. 3 u.d.j.s.t. Wypłata dotacji nie jest pozostawiona uznaniu organu państwowego, o czym świadczy nie tylko użycie w art. 49 ust. 1 u.d.j.s.t. czasownika w formie imperatywnej: jednostka samorządu terytorialnego „otrzymuje” dotacje celowe, lecz istota prawna analizowanych dotacji.

W praktyce stosowania art. 49 u.d.j.s.t. ujawniły się trudności w określeniu terminu wypłaty dotacji celowych oraz skutków ich nieterminowego uiszczenia. Pierwsza z tych kwestii została unormowana w art. 49 ust. 5 u.d.j.s.t. stanowiącym, że dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleczanych zadań. Wprowadzenie modelu płynnego przekazywania środków finansowych, determinowanego aktualnymi potrzebami, ma swój głęboki sens. Realizacja zadań zleczonych następuje bowiem sukcesywnie w trakcie roku i stosownie do tego winno postępować wykładanie środków przeznaczonych na wykonanie poszczególnych zadań, a pokrywanych z pozyskiwanych stopniowo z biegiem roku wpływów do budżetu państwa. Jest to model bardziej dogodny, sprawiedliwy i ekonomicznie uzasadniony od sztywnego rozwiązania w postaci wypłaty całej przewidywanej na dany rok kwoty dotacji, np. na początku albo z końcem roku budżetowego.

Z powyższego wynika, że nie jest przewidziany jeden termin wypłaty dotacji, w szczególności przypadający na koniec roku kalendarzowego. Indywidualnego badania wymaga natomiast, jakie zadanie objęte działaniem art. 49 ust. 1 u.d.j.s.t. ma być wykonane, jakiej wysokości środki finansowe mają zapewnić realizację tego zadania oraz kiedy powinny być one przekazane, aby zadanie mogło być wykonane w sposób pełny i terminowy (ust. 5). Potrzebne dotacje celowe należy zatem, po wezwaniu przez jednostkę samorządu terytorialnego do ich zapłaty w określonej wysokości, wypłacić w kwocie potrzebnej do zrealizowania zadania w sposób pełny (kryterium zupełności), a ponadto przed wykonaniem tego zadania (kryterium terminowości).

Przekazanie dotacji celowej ma umożliwić wykonanie zadania zleconego, co oznacza, że dotacja taka jest przekazywana „na” wykonanie określonego zadania własnego, a nie należna dopiero „za” jego wykonanie, w szczególności na koszt jednostki samorządu terytorialnego. Jednostka samorządowa nie jest

zobowiązana do pokrywania z własnych środków kosztów wykonania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej lub zadań zleconych ustawami (art. 49 ust. 1 u.d.j.s.t.). Co więcej, takie subsydiowanie nie powinno mieć miejsca, ponieważ wydatkowanie na ten cel funduszy z innych źródeł ogranicza możliwość realizowania przez jednostkę własnych zadań, stanowiących podstawową sferę aktywności samorządu terytorialnego. Jednym z fundamentów funkcjonowania jednostek samorządu jest zapewnienie tym jednostkom, także na poziomie konstytucyjnym (art. 167 Konstytucji RP), udziału w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań i prawa do zmian w podziale tych dochodów w wypadku zmian w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego.

Co dotyczy kosztów realizacji zadań zleconych, w art. 49 u.d.j.s.t. przyjęto rozwiązanie dalej idące, odstępując od zasady proporcjonalności wyrażonej w art. 167 Konstytucji na rzecz zasady adekwatności, silniej chroniącej finanse samorządowe. Skoro bowiem mowa o wykonywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej lub zadań zleconych ustawami, to uzasadnione jest przyjęcie pełnej odpowiedzialności administracji państwowej za finansowanie tych zadań.

Przyjęty w art. 49 ust. 5 u.d.j.s.t. system rozliczeń wymaga wypracowania dobrych praktyk i zasad współdziałania między organami państwowymi i samorządowymi. Przewidując, że kwestia wypłaty dotacji celowych może kształtować się w sposób mniej doskonały od modelu normatywnego, ustawodawca przewidział w art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. skutki niedotrzymania „warunku określonego w ust. 5”, czyli dokonywania wypłat dotacji celowych niezgodnie z przyjętym tam modelem. W takim przypadku „jednostce samorządu terytorialnego przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym”.

Chociaż w art. 49 ust. 5 u.d.j.s.t. nie wskazano sztywnego terminu przekazania dotacji, to w razie sporu kryteria zupełności i terminowości pozwalają na każdorazowe określenie, kiedy i jakiej wysokości kwota powinna być świadczona z budżetu państwa w związku z obowiązkiem sfinansowania danego

zadania zleconego. Wskutek upływu wyznaczonego w ten sposób terminu przekazania dotacji jednostka samorządu terytorialnego uzyskuje prawo dochodzenia określonego kwotowo „należnego świadczenia” wraz należnymi odsetkami. Powstanie roszczenia odsetkowego powinno być zatem odnoszone do konkretnego przypadku nieprzekazania dotacji celowej na sfinansowanie danego zadania zleconego.

Nie jest wykluczone, że termin świadczenia dotacji na określone zadanie będzie upływał w końcu roku, a w konsekwencji, jak przyjęto w powołanych uprzednio orzeczeniach, odsetki staną się należne po upływie tego terminu. Jednakże z charakteru tych zadań i konieczności ich sukcesywnego finansowania wynika, że zasadą pozostanie powstawanie w trakcie roku prawa do dotacji należnej na konkretne cele, a w razie nieprzekazania dotacji w sposób pełny i terminowy - także powstawanie roszczenia o zapłatę odsetek, wymagalnego po upływie terminu jego płatności. Wbrew zarzutowi skargi kasacyjnej, rozwiązanie prawne przyjęte w art. 49 u.d.j.s.t. nie pozwala uznać, że bieg terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę odsetek jest ustalony w sposób sztywny i rozpoczyna się z nastaniem kolejnego roku - po roku, w którym miała być wypłacona dotacja celowa.

Przysługiwanie jednostce samorządu terytorialnego „prawa dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami” nie jest uwarunkowane wcześniejszym pokryciem przez tę jednostkę wydatku wynikłego z nieprzekazania dotacji w pełnej wysokości i w odpowiednim terminie, choć niejednokrotnie z różnych przyczyn może dojść, jak w okolicznościach niniejszej sprawy, do bieżącego wydatkowania własnych środków przez jednostkę samorządową. Przepis art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. stanowi samodzielną podstawę dochodzenia wypłaty świadczenia (zob. wyroki SN z 1 lutego 2012 r., II CSK 195/11 i z 20 lutego 2015 r., V CSK 295/14), przy czym, w ocenie Sądu w obecnym składzie, podstawa ta pozostaje aktualna bez względu na to, czy jednostka samorządu terytorialnego, wobec nieprzekazania dotacji zgodnie z art. 49 ust. 5 u.d.j.s.t., dokonała uprzednio pokrycia wydatków środkami pochodzącymi z innych źródeł. W konsekwencji także ocena charakteru prawnego roszczenia o zapłatę odsetek, o których mowa w art. 49 ust. 6 *in fine* u.d.j.s.t., powinna być odnoszona do regulacji art. 49 u.d.j.s.t., a nie do innych

podstaw zapłaty, w szczególności z tytułu odpowiedzialności odszkodowawczej czy bezpodstawnego wzbogacenia.

W art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. niewątpliwie przesądzona została droga sądowa dochodzenia zarówno kwoty dotacji, jak i odsetek należnych jednostce samorządu terytorialnego w razie nieprzekazania dotacji w sposób czyniący zadość wymaganiom określonym w art. 49 ust. 5 u.d.j.s.t. Rozstrzygnięcie o drodze sądowej nie determinuje jednak wniosku o charakterze prawnym „należnego świadczenia” oraz odsetek, jako przedmiotu stosunku cywilnoprawnego. Na drodze postępowania sądowego mogą być bowiem rozstrzygane nie tylko sprawy cywilne w znaczeniu materialnym, lecz także sprawy cywilne w rozumieniu formalnym (art. 1 *in medio, in fine* k.p.c.). Jedynie pierwsza z tych kategorii dotyczy spraw ze stosunków cywilnoprawnych, w ujęciu wąskim (*sensu stricto*) obejmujących sprawy z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, a w rozumieniu szerokim (*sensu largo*) także sprawy z zakresu prawa pracy. W pozostałych sprawach, mimo że są one rozpoznawane na drodze postępowania sądowego, źródłem sporu nie jest stosunek cywilnoprawny.

Kwalifikacja stosunku prawnego wiążącego powoda i pozwanego ma podstawowe znaczenie dla zbadania skuteczności zarzutu przedawnienia, podniesionego przez pozwanego z powołaniem się na art. 118 k.c., a zakwestionowanego przez powoda w skardze kasacyjnej. Jeśli bowiem dotację celową uznać za element treści stosunku cywilnoprawnego, to taki sam charakter powinien być przypisany odsetkom wynikającym z tego samego stosunku prawnego i stanowiącym świadczenie uboczne względem dotacji celowej. Cywilnoprawny charakter stosunku uzasadniałby natomiast zastosowanie do niego przepisów Kodeksu cywilnego (art. 1 k.c.), w tym art. 481 k.c., stanowiącego ustawowe źródło obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie, oraz art. 118 k.c. określającego termin przedawnienia roszczenia o zapłatę odsetek.

Kwestia ta nie została szerzej rozważona w motywach zaskarżonego wyroku, w którym poprzestano na przytoczeniu poglądu wyrażonego w wyroku SN z 20 lutego 2015 r., V CSK 295/14. W istocie jednak charakter relacji prawnej wiążącej Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego w przypadkach

objętych działaniem art. 49 u.d.j.s.t. nie jest na tyle oczywisty, by można było uznać, że zaistniały spór to „typowa sprawa cywilna”. We wcześniejszym orzecznictwie (zob. wyrok SN z 18.1.2018 r., V CSK 144/17) słusznie wskazywano, że roszczenie przewidziane w art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. jest uregulowane przez przepisy prawa publicznego i wkomponowane w system finansowania jednostek samorządu terytorialnego. Mimo zatem, że ostatecznie należy podzielić stanowisko o cywilnoprawnym charakterze tego roszczenia, a w konsekwencji o tożsamym charakterze roszczenia o zapłatę odsetek, to w analizie nie powinno być pominięte także rozważenie przeciwstawnych racji, nawiązujących do pierwszego z zarzutów zgłoszonych w skardze kasacyjnej.

Wypada przypomnieć, że podstawową cechą stosunków cywilnoprawnych jest równość (równorzędność) podmiotów tych stosunków, której wyrazem pozostaje autonomiczna względem siebie pozycja tych podmiotów, przejawiająca się m.in. w swobodzie nawiązywania stosunków prawnych oraz kształtowania ich treści. Tymczasem dotacje celowe stanowią ekwiwalent finansowy realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego zadań zleconych, których wykonania jednostka nie może odmówić. Także dobór poszczególnych zadań nie podlega swobodnej woli jednostki samorządu terytorialnego. Z tej perspektywy stosunek prawny powstający w związku z przekazaniem dotacji celowych może być postrzegany jako pozbawiony cechy samoistności, gdyż pozostający w ścisłej zależności od ustawowego obowiązku realizacji określonych zadań zleconych. Na tym tle zmianie ulegałby sposób postrzegania czynników obligatoryjności przekazania dotacji i unormowania jej wysokości adekwatnie do zakresu zadań zleconych. Ich rola zostałaby bowiem sprowadzona do środka zagwarantowania, że dotacje będą przekazywane w pełnej wysokości, w celu zabezpieczenia niezależności finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Dwa kolejne argumenty wspierające pogląd o administracyjnoprawnym charakterze analizowanej obecnie więzi mogą być wywodzone z art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. Po pierwsze, skoro ustawodawca uznał za konieczne przesądzenie o dochodzeniu „należnego świadczenia” w postępowaniu cywilnym, to widocznie sam ten stosunek postrzegał jako administracyjnoprawny, czyli, w razie braku w/w przepisu, wykluczający drogę dochodzenia zapłaty przed sądem powszechnym.

Po drugie, art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. może być traktowany jako rozstrzygający nie tylko o wysokości odsetek („jak dla zaległości podatkowych”), lecz o przysługiwaniu prawa do tych odsetek. Unormowanie odrębnej podstawy prawnej tego roszczenia oznaczałoby, że stosunek wiążący podmioty publicznoprawne nie jest zaliczany do stosunków cywilnoprawnych, wobec czego prawo do odsetek nie mogłoby wynikać z art. 481 w zw. z art. 359 § 2 k.c., a do jego powstania konieczna była odrębna podstawa prawna.

Mimo znaczenia tych argumentów, wypada uznać, że prawo do „należnego świadczenia” stanowi element treści stosunku cywilnoprawnego łączącego Skarb Państwa oraz jednostkę samorządu terytorialnego, taki sam charakter przypisując prawu do świadczenia odsetkowego.

Po pierwsze, obowiązek przekazania dotacji oraz ustalenie jej wysokości nie jest przedmiotem władczego rozstrzygnięcia Skarbu Państwa. Przeciwnie, na organach państwowych ciąży obowiązek przekazania dotacji w sposób pełny i terminowy, z zachowaniem zasady adekwatności dotacji do zakresu zadań zleconych. Powstanie obowiązku zapłaty „należnego świadczenia” jest wyznaczane czynnikami obiektywnymi, podlegającymi weryfikacji w postępowaniu sądowym. W analizowanym przypadku jednostki samorządu terytorialnego, jako uprawnione do żądania zapłaty „należnego świadczenia”, można zatem uznać za podmioty stosunku prawnego równorzędne Skarbowi Państwa.

Po drugie, model normatywny zakładający adekwatność dotacji do zakresu zadań zleconych nie powinien być zrównywany z obowiązkiem zapłaty za wykonane zadania, w ramach tego samego stosunku prawnego. Z wykładni art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t. wynika, że dopiero w razie nieprzekazania dotacji w sposób unormowany w art. 49 ust. 5 u.d.j.s.t. jednostka samorządu terytorialnego uzyskuje prawo do „należnego świadczenia” dochodzone na drodze postępowania sądowego. Prawo to ma swoją odrębną podstawę (art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t.), a przepisy art. 49 u.d.j.s.t. pozwalają na kompletne ustalenie elementów stosunku prawnego, w którym powstaje prawo do „należnego świadczenia” oraz odsetek w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych. Wykładnia słów „należne świadczenie” prowadzi natomiast do wniosku, że mowa o kwocie dotacji ustalonej

stosownie do danego zadania zleconego („należnej”), a jednocześnie traktowanej jako przedmiot stosunku zobowiązaniowego („świadczenie”).

Po trzecie, określenie przepisami kompetencyjnymi zakresu zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego nie determinuje oceny charakteru stosunku o zapłatę „należnego świadczenia”, a jedynie wpływa na ustalenie wysokości należnych z tego tytułu kwot. Stosunek powstający w związku z nieprzekazaniem dotacji w sposób pełny i terminowy może być zatem poddany odrębnej analizie. Jego cywilnoprawnemu charakterowi nie przeczy fakt, że obowiązek przekazania dotacji ma swoje źródło w ustawie, ponieważ w prawie cywilnym przepisy ustawy mogą stanowić jedno ze źródeł zobowiązań.

Po czwarte, potrzebę wskazania w art. 49 ust. 6 u.d.j.s.t., że jednostce samorządowej przysługuje „prawo (...) wraz z odsetkami” należy wiązać z wprowadzeniem specyficznej stopy tych odsetek, w „wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych” - a nie z unormowaniem także podstawy prawnej przysługiwania odsetek. Z uwagi na cywilnoprawny charakter omawianego obecnie stosunku prawnego źródłem odsetek za opóźnienie pozostaje bowiem art. 481 § 1 k.c.

W świetle powyższego za nietrafne należało uznać zarzuty skargi kasacyjnej, kwestionujące skuteczność zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwanego. Skoro stosunek powstały między powodem i pozwanym w związku z nieprzekazaniem dotacji celowej miał charakter cywilnoprawny, to do jego regulacji zastosowanie znajdowały przepisy Kodeksu cywilnego, w tym art. 118 k.c., zgodnie z którym termin przedawnienia roszczenia o świadczenia okresowy (a zatem również odsetek) wynosi 3 lata. O sposobie obliczania początku biegu tego terminu była mowa we wcześniejszych fragmentach uzasadnienia. Ponieważ odmienne zapatrywanie skarżącego nie zostało uznane za trafne, skarga kasacyjna podlegała oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. Odpowiednio do tego rozstrzygnięcia orzeczono o kosztach postępowania kasacyjnego (art. 98 k.p.c.).

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji wyroku.

